

Zbierkový predmet mesiaca jún

VIDLOCHVOST FENIKLOVÝ

(*Papilio machaon*)

Júnovým zbierkovým predmetom je entomologický preparát jedného z našich najkrajších motýľov - **vidlochvosta feniklového** (*lat. Papilio machaon*).

Motýle sú každoročne neodmysliteľnou súčasťou rozkvitnutých letných lúk, aj keď vidieť lúku plnú motýľov sa dnes pošťastí už málokomu. Modernizácia poľnohospodárstva prispela k zániku lúčnych ekosystémov a k masívnemu úbytku druhovej pestrosti a kvantity hmyzu vrátane motýľov. Za posledných 25 rokov sa ich počet znížil na polovicu.

V súčasnej dobe je vidlochvost feniklový rozšírený po celom území Slovenska vrátane vysokých pohorí a na mnohých miestach je pomerne hojný. Vzhľadom na útlm v poľnohospodárstve po roku 1989 sa rozšíril na miesta, kde nebol dlhé roky pozorovaný. Ťažisko jeho výskytu sa nachádza v nížinách a pahorkatinách, ale vystupuje aj do najvyšších pohorí. Uvedený entomologický preparát vidlochvosta pochádza zo zberov vtedajšieho zoológa múzea Ing. Tomáša Žilinčíka z 23. júla 2017 a dokladuje výskyt druhu v lokalite Horná Mariková - osada Pobočkovce - spadajúca do pohoria Javorníky.

Motýľa môžeme pozorovať od apríla do októbra v dvoch až troch generáciách v roku. Dospelý jedinec má rozpätie krídel 5,5 - 8 cm. Sýte sfarbenie, ktoré na krídlach vidlochvosta tak veľmi obdivujeme, vydrží iba v prvý deň po vyliahnutí. Ako motýľ lieta, farba postupne vyprcháva a je oveľa menej výrazná. Húsenica pri podráždení vystrkuje pachovú žľazu – osmaterium, ukryté za hlavou a vydávajúce špecifický zápach.

V roku 1965 patril na území Česko-Slovenska k chráneným druhom. V dnešnej dobe nepatrí medzi bezprostredne ohrozené druhy. Hlavnou príčinou prípadného ohrozenia v budúcnosti je zánik vhodných biotopov. Význam má i zabránenie aplikácie umelých hnojív a pesticídov na miestach výskytu druhu.